

VALSTYBĖS TARNYBOS DEPARTAMENTO 2014 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2015-03-02 Nr. 27N-1
Vilnius

T U R I N Y S

I SKYRIUS STRATEGINIŲ POKYČIŲ ĮGYVENDINIMAS	3
PIRMASIS SKIRSNIS. VEIKLOS PRIORITETŲ ĮGYVENDINIMAS	4
ANTRASIS SKIRSNIS. TEISĖKŪROS INICIATYVOS	6
TREČIASIS SKIRSNIS. VEIKLOS EFEKTYVUMO DIDINIMAS	8
KETVIRTASIS SKIRSNIS. SVARBIAUSI DARBAI	8
II SKYRIUS STRATEGINIŲ TIKSLŲ IR PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS	10
III SKYRIUS TARPINSTITUCINIŲ VEIKLOS PLANŲ ĮGYVENDINIMAS	24
IV SKYRIUS INFORMACIJA VYRIAUSYBĖS 2014 METŲ VEIKLOS ATASKAITAI	25
V SKYRIUS PLANUOJAMI 2015 METŲ PRIORITETAI	28

I SKYRIUS STRATEGINIŲ POKYČIŲ ĮGYVENDINIMAS

Valstybės tarnybos departamentas yra valstybės tarnybos tvarkymo funkcijas atliekanti Vyriausybės įstaiga, dalyvaujanti formuojant ir įgyvendinanti valstybės politiką vidaus reikalų ministrui pavestose valstybės tarnybos valdymo srityje.

Valstybės tarnybos departamento tikslas – dalyvauti formuojant visuomenės poreikius atitinkančią, atsakingą ir atskaitingą už veiklos rezultatus, diegiančią naujoves, lanksčią, skaidrią ir konkurencingą valstybės tarnybą. Įgyvendinant Departamento tikslą, pagrindinis 2014 metų veiklos prioritetas buvo valstybės tarnybos žmogiškųjų išteklių valdymo procedūrų, kurios taikytinos beveik 30-čiai tūkstančių nestatutinių valstybės tarnautojų¹, tobulinimas.

Valstybės tarnybos departamentas 2014 metais savo veiklą planavo ir organizavo pagal Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro (toliau – vidaus reikalų ministras) įsakymais patvirtintus Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministrui pavestų valdymo sričių 2014–2016 metų strateginį veiklos planą, Valstybės tarnybos departamento 2014–2016 metų strateginį veiklos planą, Valstybės tarnybos departamento 2014 m. veiklos planą.

Lietuvos valstybės tarnyboje yra decentralizuota personalo valdymo sistema, įstaigų vadovams yra numatyta atsakomybė už jų vadovaujamoms institucijoms ar įstaigoms keliamų uždavinių įgyvendinimą ir tai suponuoja atitinkamų įstaigų vadovų teisę savarankiškai valdyti įstaigos žmogiškuosius išteklius, kurių ženklia dalį sudaro valstybės tarnautojai, kurių valdymas yra nustatytas Valstybės tarnybos įstatyme ir jį lydinčiuose teisės aktuose. Tačiau šiandien nepakanka tik įvykdyti ir atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus bei procedūras, kad įstaiga atlieptų laiko dvasią ir visuomenės lūkesčius. Įstaigos mikroklimato, organizacinės kultūros kūrimo neįmanoma reglamentuoti jokiais teisės aktais, tačiau tai yra ypatingai svarbus veiksnys įgyvendinant reformas ir siekiant veiklos efektyvumo bei rezultatų.

Valstybės tarnybos departamentas 2014 m. įgyvendino vidaus reikalų ministro 2014 metų **antrąjį strateginį tikslą** „*Formuoti valstybės politiką vidaus reikalų ministrui pavestose valdymo srityse, sudaryti sąlygas efektyviam viešajam valdymui*“ – vykdant Valstybės tarnybos departamento 2014–2016 metų strateginio veiklos plano programą 01.07 „Valstybės tarnybos politikos įgyvendinimas ir valdymo sistemos tobulinimas“.

¹ 2014 m. sausio 1 d. valstybės tarnyboje dirbo 52 552 valstybės tarnautojai, iš jų 29 645 (apie 56,4 proc.) – nestatutiniai valstybės tarnautojai (Valstybės tarnautojų registro ir Vidaus reikalų pareigūnų registro suvestiniai duomenys apie asmenis, turinčius valstybės tarnautojo statusą, (išskyrus vidaus tarnybos sistemos įslaptintus pareigūnus, Antrojo operatyvinių tarnybų departamento prie Krašto apsaugos ministerijos, Specialiųjų tyrimų tarnybos, Valstybės saugumo departamento bei Muitinės kriminalinės tarnybos pareigūnus).

PIRMASIS SKIRSNIS VEIKLOS PRIORITETŲ ĮGYVENDINIMAS

2014 m. Valstybės tarnybos departamentas dalyvavo įgyvendinant vidaus reikalų ministro antrąjį prioritetą – **Padidinti viešojo valdymo efektyvumą, taikant sistemines viešojo valdymo tobulinimo priemones** ir įgyvendinant pirmąjį Valstybės tarnybos departamento 2014-2016 strateginio veiklos plano prioritetą – **Tobulinti valstybės tarnybos žmogiškųjų išteklių valdymo procedūras:**

1. (2.1) (308) Parengti pasiūlymus dėl valstybės tarnautojų darbo užmokesčio ir motyvavimo sistemų tobulinimo (2014 m. III ketv., vidaus reikalų ministro 2014 metų 2 prioriteto 1 prioritetinis darbas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinga priemonė Nr. 308, prioritetinio darbo koordinatorius – Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Viešojo valdymo politikos departamentas)

Įvykdyta. Valstybės tarnybos departamentas kartu su Vidaus reikalų ministerija vykdydamas Vyriausybės pavedimų nuostatas parengė Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projektą, kuris 2014 m. balandžio 29 d. buvo pateiktas derinti suinteresuotoms institucijoms (TAIS Nr.14-5103). Dėl pastabų gausos šio projekto koregavimas derinimo procesas užtruko. Vėliau, atsižvelgiant į tai, kad Seimo komitetuose rugsėjo mėnesį pradėtas svarstyti 2013 m. gruodžio 16 d. įregistruotas Seimo valdybos sudarytos darbo grupės parengtas Vidaus tarnybos statuto pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIP-4701(2), kuriame siūloma įtvirtinti vieningą vidaus tarnybos sistemos pareigūnams taikomą darbo užmokesčio sistemą, skirtingą nei nustato dabar galiojantis Valstybės tarnybos įstatymas, naujos redakcijos Valstybės tarnybos įstatymo projekto pateikimas Vyriausybei buvo sustabdytas kol Seime nėra apsispręsta dėl vidaus tarnybos sistemos pareigūnų darbo užmokesčio reglamentavimo. 2015 m. sausio 23 d. patikslintas Valstybės tarnybos įstatymo projektas buvo pateiktas Vidaus reikalų ministerijai.

2. (2.2) (307) Parengti masto ekonomijos efektą sukuriančius centralizuoto mokymo projektinius pasiūlymus dėl aukštesniųjų kategorijų ir vadovaujančiųjų valstybės tarnautojų raktinių / strateginių kompetencijų tobulinimo (2014 m. I–IV ketv., vidaus reikalų ministro 2014 metų 2 prioriteto 2 prioritetinis darbas, Vyriausybės 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinga priemonė Nr. 307, įgyvendinimo laikotarpis 2014–2016 metai, prioritetingos priemonės koordinatorius – Viešojo valdymo politikos departamentas).

Neįvykdyta. 2014 gegužės 28 d. Vyriausybė nutarimu Nr.481 patvirtino Valstybės tarnautojų mokymo 2014-2017 m. strategiją, kurioje nustatyti prioritetingi valstybės tarnautojų mokymo tikslai ir prioritetingos valstybės tarnautojų mokymo grupės naujajam ketverių metų

laikotarpiui. Valstybės tarnautojų mokymo 2014–2017 m. strategija yra būtina ex ante vertinimo sąlyga, numatyta 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų veiksmų programos 10 prioriteto programavimo dokumentuose. 2014 m. nebuvo parengti 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų investicijų veiksmų programai įgyvendinti reikalingi teisės aktai.

3. (305) Sukurti kompetencijomis grįstą žmogiškųjų išteklių valdymo valstybės tarnyboje modelį (2014 m. IV ketv. - 2015 metų IV ketv., Vyriausybės 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinga priemonė Nr. 305).

Vykdoma. Įgyvendinamas Europos Sąjungos lėšomis finansuojamas projektas „Valstybės tarnyboje būtinų kompetencijų analizė ir valstybės tarnautojų pareigybių aprašymų katalogas“. Parengti ir išleisti Valstybės tarnautojų pareigybių aprašymų katalogas ir Valstybės tarnautojų kompetencijų modelio taikymo metodika. Be to, pasiūlymai inkorporuoti į parengtą Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. Pagal mokymų programą „Pareigybių aprašymo katalogo ir kompetencijų modelio taikymas Lietuvoje“ organizuoti mokymai 700 valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų dirbančiųjų.

4. (2.5) Pagal kompetenciją rengti pasiūlymus dėl aukštesniųjų kategorijų ir vadovaujančiųjų valstybės tarnautojų specialiųjų tarnybos sąlygų įtvirtinimo, reglamentuojant jų atranką, tarnybinės veiklos vertinimą, mokymą, kaitumą (2014 m. II ketv., vidaus reikalų ministro 2014 metų 2 prioriteto 5 prioritetingas darbas, Viešojo valdymo tobulinimo 2012–2020 programos įgyvendinimo 2013–2015 metų veiksmų plano 3.3.1.1. priemonė, prioritetingos priemonės koordinatorius – Viešojo valdymo politikos departamentas);

Įvykdyta. Aukštesniųjų kategorijų ir vadovaujančiųjų valstybės tarnautojų specialiosios tarnybos sąlygos, reglamentuojančios jų atranką, tarnybinės veiklos vertinimą, mokymą, kaitumą, yra inkorporuotos į Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projektą (TAIS Nr.14-5103), kuris buvo pateiktas derinti suinteresuotoms institucijoms. Įstatymo projektas buvo patikslintas ir 2015 m. sausio 23 d. pateiktas Vidaus reikalų ministerijai.

5. Tobulinti iš dalies centralizuotos atrankos į valstybės tarnautojo pareigas kompetencijų įvertinimo instrumentus, atnaujinant testus ir užduotis pagal kompetencijomis grįsto žmogiškųjų išteklių valdymo valstybės tarnyboje modelį (2014 m. IV ketv., Viešojo valdymo tobulinimo 2012–2020 programos įgyvendinimo 2013–2015 metų veiksmų plano 3.3.2.1. priemonė).

Įvykdyta. Atnaujinta 80 bendrųjų gebėjimų testo užduočių pagal kompetencijomis grįsto žmogiškųjų išteklių valdymo valstybės tarnyboje modelį.

6. Tobulinti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų dirbančiųjų kompetencijas profesinės etikos srityje (2014 m. I–IV ketv., Viešojo valdymo tobulinimo 2012–2020 programos įgyvendinimo 2013–2015 metų veiksmų plano 3.3.2.8. priemonė).

Įvykdyta. 2014 m. baigtas įgyvendinti projektas „Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų dirbančiųjų kvalifikacijos tobulinimas profesinės etikos srityje“. Projekto metu apmokyti 1709 asmenys, iš jų 1385 dalyvavo profesinės etikos valstybės tarnyboje mokymuose ir 354 – specializuotos profesinės etikos valstybės tarnyboje mokymuose.

7. Pagal kompetenciją užtikrinti, kad Vyriausybei atskaitingų institucijų strateginių veiklos planų dalyje „Veiklos efektyvumo didinimo kryptys“ būtų numatyti konkretūs darbai, skirti bendrųjų funkcijų atlikimo efektyvumui didinti; užtikrinti nuolatinę (ne rečiau kaip kas ketvirtį) jų (konkrečių darbų) vykdymo kontrolę (2014 m. II ketv., vidaus reikalų ministro 2014 metų 2 prioriteto 4 prioritetinis darbas, koordinatorius – Viešojo valdymo politikos departamentas, Vyriausybės 2014 metų veiklos prioritetinis darbas Nr. 2.6.1).

Įvykdyta. 2014 m. kovo mėn. išanalizuoti Finansų ministerijos apibendrinti Lietuvos Respublikos vyriausybei atskaitingų institucijų ir įstaigų bendrųjų funkcijų efektyvumo vertinimo kriterijų duomenys, kurie buvo pateikti Stebėsenos informacinėje sistemoje (SIS), pateiktos pastabos ir sulaukus galutinių duomenų, 2014 gegužės 30 d. raštu Nr.27D-1021 Finansų ministerijai pateikta Vyriausybei atskaitingų institucijų ir įstaigų bendrųjų funkcijų 2013 metų efektyvumo vertinimo analizė (personalo valdymas), kuri 2014 birželio 5 d. buvo pristatyta Saulėlydžio komisijai.

ANTRASIS SKIRSNIS TEISĖKŪROS INICIATYVOS

1. Teikti siūlymus dėl aukštesniosios valstybės tarnybos sukūrimo (2014 m. I ketv., Viešojo valdymo tobulinimo 2012–2020 programos įgyvendinimo 2013–2015 metų veiksmų plano priemonė Nr. 3.3.1.1.).

2. Teikti siūlymus, susijusius su valstybės tarnautojų darbo užmokesčio ir motyvavimo sistemų tobulinimu (2014 m. III ketv., Vyriausybės 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritentinė priemonė Nr.308 ir Viešojo valdymo tobulinimo 2012–2020 programos įgyvendinimo 2013–2015 metų veiksmų plano priemonė Nr. 3.3.3.3.).

3. Teikti siūlymus dėl teisinių sąlygų sukūrimo valstybės tarnautojų gerosios patirties perėmimui iš viešojo ir / ar privataus sektoriaus (2014 m. IV ketv., Viešojo valdymo tobulinimo 2012–2020 programos įgyvendinimo 2013–2015 metų veiksmų plano priemonė Nr. 3.3.2.10.).

4. Teikti siūlymus dėl teisinių sąlygų sukūrimo išplečiant subjektų, kurie padeda valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vadovams valdyti personalą, sąrašą ir sudarant galimybes taikyti ir 1 VRM SVP čia ir toliau – Vidaus reikalų ministrui pavestų valdymo sričių 2014–2016 metų strateginis veiklos planas.4 kitokius nei šiuo metu taikomi žmogiškųjų išteklių valdymo modelius valstybės tarnyboje (2014 m. IV ketv., Viešojo valdymo tobulinimo 2012–2020 programos įgyvendinimo 2013–2015 metų veiksmų plano priemonė Nr. 3.3.2.2.).

Įgyvendinant šias teisėkūros iniciatyvas buvo parengtas Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projektas. Projekte esminiai pakeitimai siūlomi valstybės tarnautojams keliamų reikalavimų, veiklos vertinimo, karjeros, darbo apmokėjimo, skatinimo, mokymo, vadovų pareigas einančių valstybės tarnautojų tarnybos reguliavimo srityse. Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimais siekiama kelių pagrindinių tikslų: įtvirtinti priemones, kurios padidins skaidrumą priimant į valstybės tarnybą ir darant karjerą valstybės tarnyboje, stiprinti vadovų lyderystės ir vadybinius gebėjimus, pakeisti neefektyvią darbo apmokėjimo ir skatinimo sistemas, revizuoti 10 metų galiojantį reguliavimą jį supaprastinant, atsisakant nereikalingų ribojimų ir procedūrų. Taip pat siūloma išplėsti subjektų, kurie padeda valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vadovams valdyti personalą, sąrašą ir sudaryti galimybes taikyti ir kitokius nei šiuo metu taikomi žmogiškųjų išteklių valdymo modelius valstybės tarnyboje bei sudaryti teises sąlygas valstybės tarnautojams perimti gerą patirtį iš viešojo ir / ar privataus sektoriaus.

Tarnautojams keliamų gebėjimų srityje siūloma remtis valstybės tarnybai būtinų kompetencijų modeliu ir tipinių reikalavimų sistema. Siūloma reikalavimų valstybės tarnautojams sistema turėtų užtikrinti, kad reikalavimai valstybės tarnautojams taptų standartizuoti, nebūtų nepagrįstai ribojamas pateikimas į valstybės tarnautojo pareigas, norintys dirbti valstybės tarnyboje asmenys aiškiai žinotų, kokie gebėjimai ir įgūdžiai reikalingi norint eiti tam tikras pareigas visose įstaigose, kokių gebėjimų ir įgūdžių reikia karjerai valstybės tarnyboje.

Siekiant efektyvesnio valstybės įstaigų darbo, būtina stiprinti vadovų grandį ir atitinkamai keisti jų atrankos, veiklos vertinimo, kompetencijų ugdymo reguliavimą.

Įstatymo projekte siūlomais pokyčiais siekiama sukurti skaidresnę darbo užmokesčio sistemą: atsisakyti kritikuojamų priedų už kvalifikacinę klasę, priemokų už padidėjusį darbo krūvį ir papildomas užduotis, „kalėdinių“ ir kitų proginių premijų. Dabar dalies tarnautojų net 70 proc. ir daugiau atlyginimo gali sudaryti įvairūs priedai ir priemokos, kas kelia visuomenės abejonių dėl jų pagrįstumo.

TREČIASIS SKIRSNIS VEIKLOS EFEKTYVUMO DIDINIMAS

1. Peržiūrėti Valstybės tarnybos departamento struktūrą, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių aprašymus, siekiant eliminuoti besikartojančias funkcijas ir nustatyti aiškią hierarchinę atskaitomybę bei užtikrinti racialesnį valstybės biudžeto lėšų naudojimą, 2014 m. IV ketv.

Peržiūrėta Valstybės tarnybos departamento struktūra, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių aprašymai, siekiant eliminuoti besikartojančias funkcijas ir nustatyti aiškią hierarchinę atskaitomybę bei užtikrinti racialesnį valstybės biudžeto lėšų naudojimą. Valstybės tarnybos departamento direktoriaus 2014 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 27V-62 buvo patvirtinta Valstybės tarnybos departamento administracijos struktūra, buvo panaikinta direktoriaus pavaduotojo pareigybė.

2. Įvertinti Valstybės tarnybos departamento vykdomą metodologinio vadovavimo funkciją ir, esant būtinybei, nustatyti tobulinimo gaires, 2014 m. IV ketv. (Viešojo valdymo tobulinimo 2012–2020 programos įgyvendinimo 2013–2015 metų veiksmų plano priemonė Nr. 3.3.2.5.).

Stiprinant Valstybės tarnybos departamento vykdomą konsultacinę / metodologinio vadovavimo funkciją, parengtas mokymų konsultacijų ciklas bei patikrų ir konsultacijų santykis padidintas konsultacijų naudai – 2015 m. numatyta vykdyti 12 patikrinimų ir 13 konsultacijų.

3. Stiprinti kovą su korupcija – siekti, kad elektroniniai pirkimai (iš visų skelbiamų pirkimų) Valstybės tarnybos departamente sudarytų ne mažiau kaip 90 procentų (reikšmė 2013 metais 85, 2016 metais – 90, Vyriausybės 2012–2016 metų programos įgyvendinimo rodiklis 17.2.)

Valstybės tarnybos departamente elektroniniai pirkimai, iš visų skelbiamų pirkimų, sudarė 100 proc. Pirkimai buvo atlikti per CVP IS ir CPO.lt

4. Didinti bendrųjų funkcijų efektyvumą personalo valdymo srityje – sukurti pažangias Valstybės tarnybos departamento personalo valdymo priemones, t.y. darbuotojų grįžtamojo ryšio užtikrinimo sistemą, 2014 m. IV ketv.

Sukurta Valstybės tarnybos departamento darbuotojų grįžtamojo ryšio užtikrinimo sistema, kuri patvirtinta 2014-12-17 direktoriaus įsakymu Nr. 27V-203.

KETVIRTASIS SKIRSNIS SVARBIAUSI DARBAI

Parengtas Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projektas. Projekte esminiai pakeitimai numatomi valstybės tarnautojams keliamų reikalavimų, veiklos vertinimo, karjeros, darbo apmokėjimo, skatinimo, mokymo, vadovų pareigas einančių valstybės

tarnautojų tarnybos reguliavimo srityse.

Sukurtas kompetencijomis grįstas žmogiškųjų išteklių valdymo valstybės tarnyboje modelis. Įgyvendinant projektą „Valstybės tarnyboje būtinų kompetencijų analizė ir valstybės tarnautojų pareigybių aprašymų katalogas“ buvo sukurti ir išleisti valstybės tarnautojų kompetencijų modelis ir jo taikymo metodika bei pareigybių aprašymų katalogas. Projekto įgyvendinimo metu naudotis šia metodika ir katalogu metu buvo apmokyta 700 valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų darbuotojų.

Sudarytos sąlygos pretendams į valstybės tarnautojo pareigas nemokamai pasitikrinti užsienio kalbų mokėjimą. 2014 m. birželio 16 d. pakeitus Užsienio kalbų mokėjimo tikrinimo priimant į valstybės tarnautojo pareigas taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2013 m. gegužės 21 d. įsakymu Nr. 1V-447, „Dėl Užsienio kalbų mokėjimo tikrinimo priimant į valstybės tarnautojo pareigas taisyklių patvirtinimo“ įteisinta galimybė pretendams į valstybės tarnautojo pareigas nemokamai pasitikrinti užsienio kalbų (anglų, prancūzų, vokiečių) mokėjimą Valstybės tarnybos departamente, atliekant rašymo, skaitymo, klausymo ir kalbėjimo įgūdžių patikrinimą. Užsienio kalbą Valstybės tarnybos departamente gali tikrintis asmenys, kurie yra pateikę prašymą leisti dalyvauti konkurse ar pakaitinio valstybės tarnautojo atrankoje. Iš viso nuo 2014 m. liepos mėn. iki metų pabaigos Valstybės tarnybos departamente užsienio kalbas tikrinosi 220 pretendentų į valstybės tarnautojo pareigas. Dažniausiai nustatomas B2 kalbos mokėjimo lygis – (36,4 proc.) Dažniausiai yra tikrinamas anglų kalbos mokėjimas.

Asmenys, kurie negali atvykti į Valstybės tarnybos departamentą ar kol kas nepretenduoja į konkrečias pareigas, kalbų mokėjimą ir toliau gali tikrintis akredituotuose centruose didžiuosiuose šalies miestuose.

Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų dirbančiųjų kompetencijų profesinės etikos srityje tobulinimas. 2014 m. baigtas įgyvendinti projektas „Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų dirbančiųjų kvalifikacijos tobulinimas profesinės etikos srityje“. Projekto metu apmokyti 1709 asmenys, iš jų 1385 dalyvavo profesinės etikos valstybės tarnyboje mokymuose, 354 – specializuotos profesinės etikos valstybės tarnyboje mokymuose ir 52 asmenys dalyvavo mokymuose pagal principą „Mokyk mokytoją“.

II SKYRIUS STRATEGINIŲ TIKSLŲ IR PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

Valstybės tarnybos departamentas 2014 metais dalyvavo įgyvendinant vidaus reikalų ministrui pavestų valdymo sričių 2014–2016 metų strateginio veiklos plano **antrąjį Vidaus reikalų ministerijos strateginį tikslą** – *formuoti valstybės politiką vidaus reikalų ministrui pavestose valdymo srityse, sudaryti sąlygas efektyviam viešajam valdymui* ir įgyvendino Valstybės tarnybos departamento 2014-2016 metų strateginį veiklos planą.

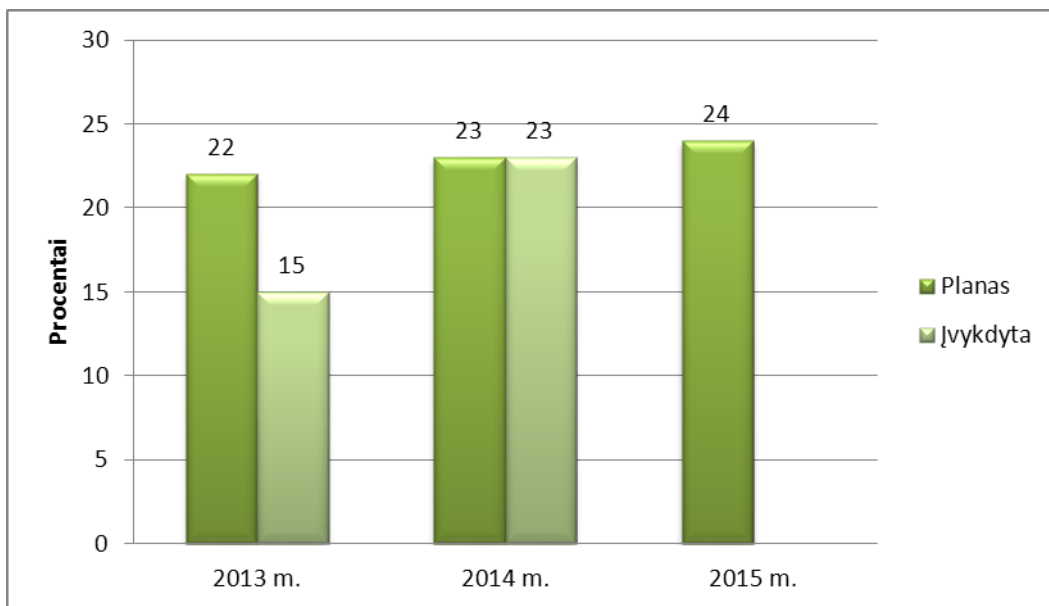
VALSTYBĖS TARNYBOS DEPARTAMENTAS PIRMAS STRATEGINIS TIKSLAS *Didinti valstybės tarnybos patrauklumą, lankstumą ir kompetenciją* (kodas 01)

Vertinimo kriterijaus kodas	Efeko vertinimo kriterijaus pavadinimas ir mato vienetas	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymo procentas
E-01-01	Gyventojų, manančių, kad valstybės tarnautojų veikla gerėja, dalis, procentais (VRM SVP E-02-03)	23	23	100

Efeko kriterijaus E-01-01 „Gyventojų, manančių, kad valstybės tarnautojų veikla gerėja, dalis, procentais“ reikšmė pasiekta. Reikšmė nustatoma tiriant Lietuvos gyventojų (ne tik tų, kurie turėjo konkretaus bendravimo patirtį pastaruosiu metu) nuomonę apie valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų tarnautojų veiklą. Apklausos duomenimis (UAB „RAIT“ 2014 m. atliktas tyrimas „Pasitikėjimo valstybės ir savivaldybių institucijomis ir įstaigomis ir aptarnavimo kokybės vertinimas“), 2014 m. 8 proc. padidėjo gyventojų dalis, manančių, kad valstybės tarnautojų veikla gerėja (taip mano 23 proc. apklaustųjų; 2013 m. tokių buvo 15 proc.). Be to, 3 proc. sumažėjo dalis manančių, kad valstybės tarnautojų veikla blogėja (taip mano 10 proc.

apklaustųjų; 2013 m. tokių buvo 13 proc.). Taip pat 8 proc. sumažėjo dalis nurodžiusių, kad valstybės tarnautojų veikla nesikeičia 49 proc. (taip mano 49 proc. apklaustųjų; 2013 m. tokių buvo 57 proc.).

Gyventojų, manančių, kad valstybės tarnautojų veikla gerėja, dalis, proc.

Valstybės tarnybos departamento strateginis tikslas buvo įgyvendinamas programa „Valstybės tarnybos politikos įgyvendinimas ir valdymo sistemos tobulinimas“.

**PROGRAMOS „VALSTYBĖS TARNYBOS POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS IR
VALDYMO SISTEMOS TOBULINIMAS“
(programos kodas 01.07)**

Programa yra tęstinė.

Programos vykdytojai: 45 Valstybės tarnybos departamento darbuotojai.

Programos tikslas – dalyvauti formuojant visuomenės poreikius atitinkančią, atsakingą ir atskaitingą už veiklos rezultatus, diegiančią naujoves, lanksčią, skaidrią ir konkurencingą valstybės tarnybą.

Programos tikslo buvo siekiama šiuo uždaviniu – užtikrinti Valstybės tarnybos įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų įgyvendinimą.

Įgyvendinant programą, kryptingai buvo dirbama siekiant programos tikslo.

Pagrindiniai Departamento veiklos rodikliai:

Įgyvendinant šią programą buvo dalyvaujama formuojant ir įgyvendinant valstybės politiką valstybės tarnybos srityje:

Buvo atliekamas su valstybės tarnyba ir personalo valdymu valstybės tarnyboje susijusių teisės aktų projektų nagrinėjimas, derinimas, tikslinimas ir su jais susijusi tikslinė analizė, taip pat teikiamos išvados ir (ar) pasiūlymai, galintys turėti poveikį tokių teisės aktų kokybei – įvertinti 32 teisės aktai, parengtas Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas ir su juo susijusių kitų įstatymų projektai, pateikti pasiūlymai Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2013 m. gegužės 21 d. įsakymui Nr. 1V-447 „Dėl Užsienio kalbų mokėjimo tikrinimo priimant į valstybės tarnautojo pareigas taisyklių patvirtinimo“.

Analizuojamas žmogiškųjų išteklių poreikis valstybės tarnyboje, teikiamos metodinės rekomendacijos dėl valstybės tarnautojų poreikio atitinkamose valstybės valdymo srityse – įgyvendinat ES struktūrinės paramos projektą „Valstybės tarnautojų atrankos sistemos tobulinimas“, parengta Pareigybių poreikio įvertinimo metodika, kurios tikslas – padėti valstybės bei savivaldybių institucijoms ir įstaigoms racionaliai planuoti tarnautojų pareigybių skaičių ir asmenų priėmimą į pareigas, suteikti kiekybinius ir kokybinius žmogiškųjų išteklių vertinimo įrankius, didinti veiklos efektyvumą. Metodika sukurta remiantis ne tik ekspertine patirtimi ir šiuolaikine žmogiškųjų išteklių teorija, bet ir Lietuvos valstybės tarnybos esamos situacijos tyrimu bei gerosios užsienio valstybės tarnybų, privataus ir viešojo sektoriaus organizacijų patirties analize. Ją sudaro keturi

pagrindiniai metodai – kompetencijų analizė, atsakomybių analizė, pakeičiamumo planavimas ir darbo laiko kuriamos vertės analizė, kurie gali būti naudojami tiek pavieniui, tiek derinami tarpusavyje. Metodika skirta taikyti instituciniu lygmeniu – įstaigų bei jų padalinių vadovams ir žmogiškųjų išteklių valdymo specialistams.

Buvo atliekamos valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų apklausos per Valstybės tarnybos valdymo informacinę sistemą dėl valstybės tarnautojų poreikio 2014 m. I pusmečiui ir II pusmečiui. Apibendrinti duomenys paskelbti VTD interneto svetainėje.

Analizuojama patirtis valstybės tarnybos valdymo klausimais, dalyvaujama kuriant personalo valdymo standartus valstybės tarnyboje, teikiami pasiūlymai valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms personalo valdymo valstybės tarnyboje tobulinimo klausimais – organizuota 16 susitikimų su personalo administravimo specialistais įvairiais personalo valdymo ir valstybės tarnybos modernizavimo klausimais, taip pat organizuotas Personalo valdymo komisijos posėdis, kuriame taip pat dalyvavo ir Vyriausybės bei ministerijų kancleriai bei kurio metu buvo pristatytas VTĮ projektas. Iš 16 susitikimų 3 susitikimai buvo surengti su SODROS ir 1 susitikimas su Valstybinės maisto ir veterinarijos specialistais dėl personalo valdymo gerosios patirties pasidalinimo. Atliktas vienos iš bendrųjų funkcijų – personalo valdymo funkcijos – efektyvumo vertinimas ir duomenis pateikti Finansų ministerijai bei pristatyti Saulėlydžio komisijai.

Prižiūrima, kaip įgyvendinami Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas ir su juo susiję teisės aktai, teisės aktuose nustatytais atvejais ir tvarka atliekami patikrinimai valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose. Dalyvaujama rengiant ir įgyvendinant Valstybės tarnybos įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų pažeidimų prevencijos priemones, teikiama metodinė pagalba Valstybės tarnybos įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų taikymo klausimais – per 2014 m. Valstybės tarnybos departamento specialistai 37 Lietuvos valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose 38 kartus atliko kontrolę dėl Valstybės tarnybos įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų įgyvendinimo. Buvo atlikta 12 planinių patikrinimų, 14 neplaninių patikrinimų, reaguojant į asmenų ar įstaigų prašymuose ir skunduose pateiktą informaciją, 12 kartų dalyvauta pretendentų į valstybės tarnautojo pareigas konkursų komisijų darbe ir pakaitinių valstybės tarnautojų atrankose stebėtojų teisėmis. Iš patikrintų 37 įstaigų įvairūs pažeidimai nustatyti 12 įstaigose. Lyginant 2014 m. ir 2013 m., planinių patikrinimų metu 2014 m. pažeidimai nustatyti 32,43 proc. tikrintų įstaigų, 2013 m. – 52,08 proc. įstaigų. Vykdam šią funkciją, 2014 m. taip pat dalyvauta 25 valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo komisijų posėdžiuose, suorganizuota 12 metodinių konsultacijų, atlikta 8 planinių mokymo programų įgyvendinimo kokybės priežiūros patikrinimų valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo įstaigose. Vykdam Valstybės tarnautojų registro ir Valstybės tarnybos

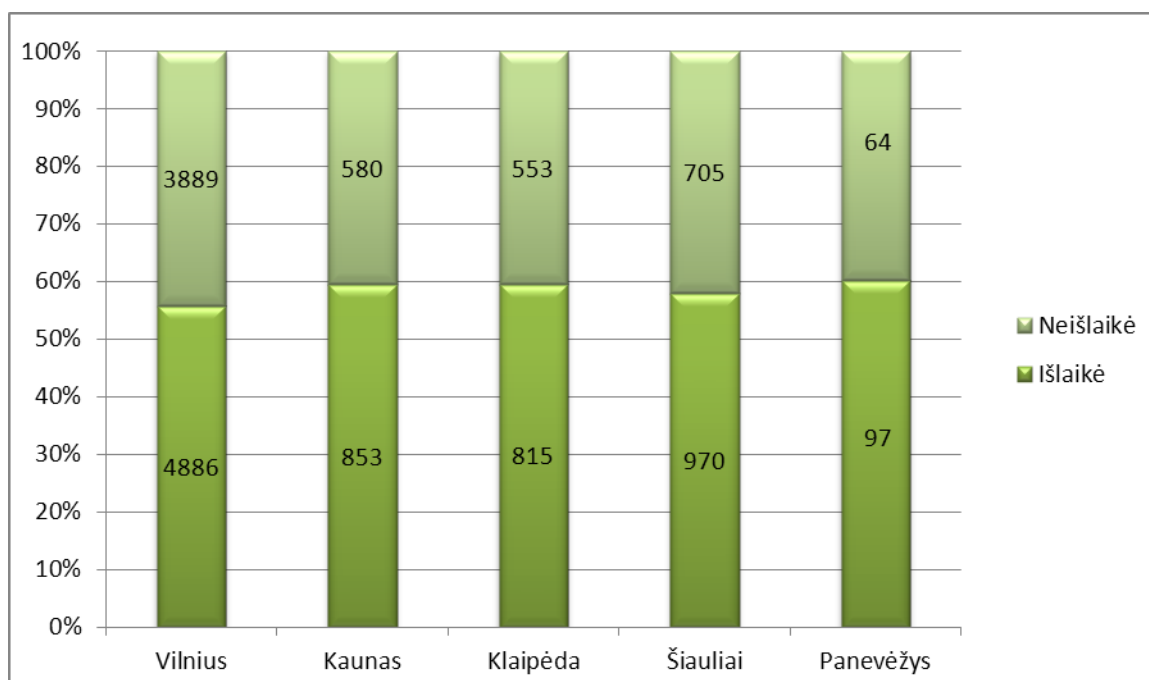
valdymo informacinės sistemos duomenų stebėseną, parengtos 3 pažymos. Iširti 141 asmens pranešimai, skundai ir prašymai Valstybės tarnybos įstatymo ir kitų su juo susijusių teisės aktų įgyvendinimo klausimais.

Valstybės tarnybos departamentas 2014 metais atstovavo Lietuvos valstybei teismuose ginčiuose, kylančiuose dėl apskričių viršininkų administracijų, Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos ir Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos valstybės pareigūnų, tarnybos santykių ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo santykių. Taip pat atstovavo Valstybės tarnybos departamentą teismuose ginčiuose, kylančiuose dėl Valstybės tarnybos įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų įgyvendinimo.

Dalyvauta 22 teismo posėdžiuose, parengta 6 skundai ir 16 atsiliepimų į skundus. Buvo priimta 90 proc. palankių teismų sprendimų bylose, kuriose atstovavo ir inicijavo teisminį procesą Valstybės tarnybos departamentas. Parengta naujausios teismų praktikos, susijusios su tarnybiniais ginčais, apžvalga, kurioje atlikta 2014 metais Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo priimtų sprendimų analizė, atrinkta naujausia suformuota teismų praktika dėl tarnybinių ginčų.

Skelbiama apie konkursus į valstybės tarnautojo pareigas ir apie atrankas į pakaitinio valstybės tarnautojo pareigas, tikrinami pretendenti į valstybės tarnautojo pareigas bendrieji gebėjimai ir vadovavimo gebėjimai. Administruojamas valstybės tarnautojų rezervas, organizuojamas valstybės tarnautojų kaitumas – užtikrintas centralizuotas skelbimų apie priėmimą į valstybės tarnautojo pareigas paskelbimas - Valstybės tarnybos valdymo informacinėje sistemoje ir Valstybės tarnybos departamento interneto svetainėje patalpinti 2064 skelbimai apie konkursus į valstybės tarnautojų pareigas ir 793 skelbimai apie pakaitinių valstybės tarnautojų atrankas.

Nuo 2013 m. birželio 1 d. įsigaliojus Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimams, įtvirtinta iš dalies centralizuota valstybės tarnautojų atranka. Asmenų, pretenduojančių į valstybės tarnautojo pareigas, bendrieji gebėjimai nuo 2013 m. tikrinami Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje. Didėjant poreikiui, nuo 2014 m. kovo pabaigos pradėti vykdyti Panevėžio apskrityje.

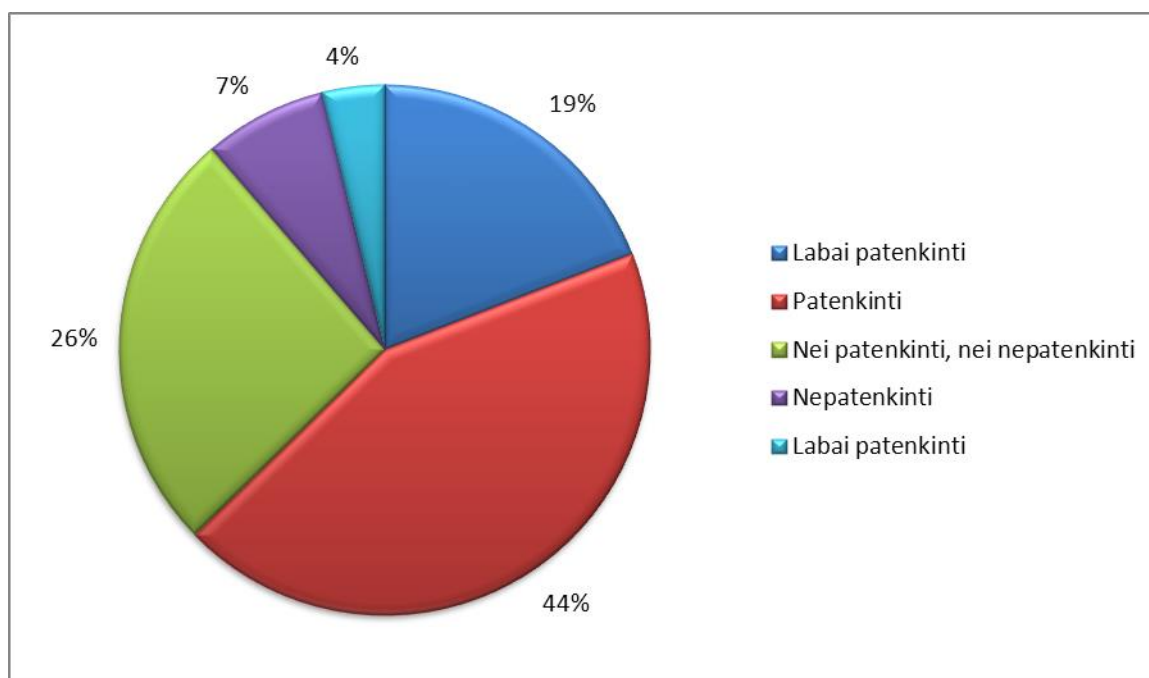

Bendrijų gebėjimų testo išlaikomumas

Nuo 2014 m. sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. įvykdytos 586 bendrijų gebėjimų testavimo sesijos, kuriose dalyvavo 7621 asmuo. Minėtu periodu testą išlaikė 5791 asmuo (76 proc.).

Valstybės tarnybos departamente atlikti 462 vadovavimo gebėjimų patikrinimai, kurių metu patikrinti 308 pretendentų į padalinio vadovo lygmens pareigas (iš jų teigiamai vadovavimo gebėjimai įvertinti 205 asmenims (66,6 proc.)) ir 154 pretendentų į aukščiausio lygio vadovų lygmens pareigas (iš jų teigiamai vadovavimo gebėjimai įvertinti 127 asmenims (82,5 proc.)) vadovavimo gebėjimai.

Valstybės tarnybos departamentas, siekdamas nustatyti asmenų pasitenkinimą atrankos sistema, atliko anoniminę apklausą. Iš 4904 apklausoje dalyvavusių asmenų 62 proc. nurodė, kad yra patenkinti arba labai patenkinti naująja valstybės tarnautojų atrankos sistema, 26 proc. – nei patenkinti/nei nepatenkinti, 11 proc. – nepatenkinti arba labai nepatenkinti.

Asmenų nuomonė dėl atrankos sistemos

2014 m. birželio 16 d. pakeitus Užsienio kalbų mokėjimo tikrinimo priimant į valstybės tarnautojo pareigas taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2013 m. gegužės 21 d. įsakymu Nr. 1V-447 „Dėl Užsienio kalbų mokėjimo tikrinimo priimant į valstybės tarnautojo pareigas taisyklių patvirtinimo“ įteisinta galimybė pretendams į valstybės tarnautojo pareigas nemokamai pasitikrinti užsienio kalbų (anglų, prancūzų, vokiečių) mokėjimą Valstybės tarnybos departamente. Per 2014 m. užsienio kalbos mokėjimo lygis patikrintas 257 asmenims.

Įgyvendinant pareigų siūlymo buvusiems valstybės tarnautojams funkciją, į Valstybės tarnybos departamentą 2013 m. kreipėsi 127 asmenys: dėl pareigų siūlymo kreipėsi 114 asmenų, dėl statuso atkūrimo – 13 asmenų. Iš viso buvo pateikti 1559 pasiūlymai dėl valstybės tarnautojo pareigų buvusiems karjeros valstybės tarnautojams ir įstaigų vadovams, iš viso į pareigas priimti 76 asmenys, t.y. 60 procentai visų į Valstybės tarnybos departamentą besikreipusių asmenų. Detaliau apžvelgiant pateiktų siūlyimų statistiką, matyti, kad:

- 369 pasiūlymai buvo pateikti buvusiems karjeros valstybės tarnautojams ir įstaigų vadovams, atleistiems iš pareigų dėl pareigybės panaikinimo. Į pareigas priimta 17 asmenų.

- 314 pasiūlymai buvo pateikti buvusiems karjeros valstybės tarnautojams ir įstaigų vadovams, atleistiems iš pareigų sudarius šalių susitarimą dėl karjeros valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo atleidimo (kai mokama kompensacija Valstybės tarnybos įstatymo 41 str. 6 d. 2 p. nustatyto būdu). Į pareigas priimti 3 asmenys.

- 750 pasiūlymų buvo pateikta buvusiems pakaitiniams valstybės tarnautojams (išskyrus pakaitinius valstybės tarnautojus, kuriems suėjo 65 m.), pareigas nepertraukiamai ėjusiems ne mažiau kaip dvejus metus ir atleistiems iš pareigų dėl negalėjusio eiti pareigų karjeros valstybės

tarnautojo sugrįžimo arba atleidimo. Į pareigas priimti 40 buvusių pakaitinių valstybės tarnautojų. 8 buvę pakaitiniai valstybės tarnautojai priimti į pakaitinio valstybės tarnautojo pareigas.

- 126 pasiūlymai buvo pateikti asmenims, siekiantiems atkurti valstybės tarnautojo statusą pagal Valstybės tarnybos įstatymo 16 str. 2 d. Valstybės tarnautojo statusą atkūrė 8 asmenys.

Koordinuojamas valstybės tarnautojų mokymas, analizuojami valstybės tarnautojų mokymo ir karjeros poreikiai ir teikiami valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms pasiūlymai dėl įgyvendinimo. Buvo imtasi priemonių pritraukti gabius asmenis į valstybės tarnybą ir skatinti jų veiksmingą panaudojimą – 2014 m. išanalizuotos visos pateiktos (100 proc.) valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų valstybės tarnautojų 2013 m. mokymo ataskaitos bei asmenų, teikiančių mokymo paslaugas valstybės tarnautojams metinės (2013 m.) veiklos ataskaitos ir apibendrinti duomenys panaudoti kasmetinėje ataskaitoje apie VTĮ ir su juo susijusių teisės aktų taikymą ir įgyvendinimą. Remiantis Valstybės tarnautojų registro duomenimis, 2014 m. kvalifikacija tobulino 46 proc. valstybės tarnautojų (2014 m. planas 50 proc., įvykdymo procentas 92)². Socialiniame tinkle LinkedIn sukurtas VTD profilis.

Tvirtinami asmenys, siekiantys organizuoti valstybės tarnautojų mokymus, tvirtinamos (registruojamos) valstybės tarnautojų mokymo programos, atliekama jų įgyvendinimo kokybės priežiūra – 2014 m. į valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo įstaigų sąrašą įrašytos 34 kvalifikacijos tobulinimo įstaigos ir išbrauktos 33 įstaigos, į Fizinį asmenų teikiančių mokymo paslaugas valstybės tarnautojams sąrašą įrašyti 5 fiziniai asmenys ir išbraukti 6 fiziniai asmenys. patvirtintos 256 valstybės tarnautojų mokymo programos, 33 valstybės tarnautojų mokymo programos pripažintos netekusiomis galios. Išanalizuoti ir įvertinti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų valstybės tarnautojų mokymo planai, mokymo ataskaitos ir valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo įstaigų veiklos ataskaitos.

Organizuojama informacijos apie laisvas pareigas tarptautinėse organizacijose ir institucijose, Europos Sąjungos institucijose ir įstaigose, Europos Komisijos ar Tarybos įsteigtose institucijose, Europos Komisijos ir Europos Sąjungos valstybių narių bendrai įsteigtose organizacijose (konsorciumuose), civilinėse tarptautinėse operacijose ar misijose, užsienio valstybių institucijose, sklaida, bei organizuojamos ir vykdomos pretendentių į užsienio institucijas bei delegavimo rezervą atrankos. Vyriausybės nustatyta tvarka organizuota informacijos apie laisvas pareigas tarptautinėse organizacijose ir institucijose, ES institucijose ir įstaigose, Europos Komisijos ar Tarybos įsteigtose institucijose, Europos Komisijos ir ES valstybių narių bendrai

² Vadovaujantis Valstybės tarnybos įstatymo 47 straipsnio 2 dalimi, valstybės tarnautojų mokymą valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose organizuoja ir už jį atsako valstybės tarnautojus į pareigas priimančys asmenys.

įsteigtose organizacijose (konsorciumuose), civilinėse tarptautinėse operacijose ar misijose, užsienio valstybių institucijose sklaida – išplatinti 545 skelbimai. Organizuota 12 pretendentų į pareigas užsienio institucijose atrankų (atrinkta 15 asmenų).

Organizuojama informacijos apie valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo galimybes kitose valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose ar užsienio institucijose sklaida bei, esant poreikiui, organizuojamos valstybės tarnautojų, kurie bus siunčiami tobulinti kvalifikaciją užsienio institucijose, atrankos – Vyriausybės nustatyta tvarka organizuota informacijos apie valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo kitose valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose ar užsienio institucijose galimybes sklaida – išplatinta informacija apie 25 stažuotes tarptautinėse institucijose ar užsienio valstybių institucijose. Organizuotos 5 valstybės tarnautojų, siunčiamų tobulinti kvalifikacijos užsienio institucijose atrankos (atrinkti 8 kandidatai).

Tvarkomas Valstybės tarnautojų registras ir Valstybės tarnybos valdymo informacinė sistema. Atliekami darbai, susiję su valstybės tarnautojo pažymėjimų ir juose įrašytų valstybės tarnautojo sertifikatų atnaujinimu. Išduodami, keičiami, skelbiami negaliojančiais tarnybiniai pasai bei organizuojamas jų sunaikinimas - organizuojant ir kontroliuojant valstybės tarnautojo pažymėjimų išdavimą, gauti ir patikrinti 3494 prašymai išduoti valstybės tarnautojo pažymėjimą, iš jų 3409 perduotas į Asmens dokumentų išrašymo centrą prie Vidaus reikalų ministerijos. Taip pat gauti ir patikrinti 4131 prašymai atnaujinti sertifikatus valstybės tarnautojo pažymėjime, iš jų 4055 perduoti į Asmens dokumentų išrašymo centrą prie Vidaus reikalų ministerijos.

Įgyvendinant Tarnybinio paso įstatymą, 2014 m. išduotas ir pakeistas 151 tarnybinis pasas. Įgyvendinant Korupcijos prevencijos įstatymą, pagal 411 Specialiųjų tyrimų tarnybos ir 44 Muitinės departamento prie Finansų ministerijos paklausimus Valstybės tarnautojų registre patikrinta informacija apie 1439 asmenis, siekiančius eiti arba einančius pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigoje ar įmonėje.

Įgyvendinami Europos socialinio fondo ir Lietuvos valstybės biudžeto lėšomis finansuojami projektai pagal 2007–2013 m. Žmoniškųjų išteklių plėtros programos veiksmų programos 4 prioriteto „Administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas“ įgyvendinimo priemonę VP1-4.1-VRM-01-V „Valstybės tarnybos stiprinimas“ - 2014 metais buvo tęsiamas Europos Sąjungos (toliau – ES) struktūrinės paramos projektų pagal 2007–2013 m. Žmoniškųjų išteklių plėtros programos veiksmų programos 4 prioriteto „Administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas“ įgyvendinimo priemonę VP1-4.1-VRM-01-V „Valstybės tarnybos stiprinimas“ įgyvendinimas.

Įgyvendinat ES struktūrinės paramos projektą „Valstybės tarnautojų atrankos sistemos tobulinimas“, 2014 m. įdiegti informacinės sistemos pakeitimai, leidžiantys Valstybės tarnybos departamentui administruoti užsienio kalbų testus bei asmenims registruotis į užsienio kalbų testus bei sudaryta galimybė pretendams į valstybės tarnautojus prieš laikant tikrąjį bendrųjų gebėjimų testą išbandyti jėgas sprendžiant bandomąjį bendrųjų gebėjimų testą. Šį testą galima rasti kiekvieno pretendento paskyroje Atrankos į valstybės tarnybą modulio savitarnos svetainėje www.testavimas.vtd.lt. Bandomojo testo testavimo aplinka identiška tikrajai ir skirta tam, kad pretendentai į valstybės tarnautojus priprastų prie testavimo aplinkos, galėtų ramiai susipažinti su testavimo principais, eiga. Tikimasi, kad ši naujovė leis pretendentams geriau pasiruošti testavimui ir tinkamai planuoti laiką tikrojo testo metu. Taip pat buvo parengta Pareigybių poreikio įvertinimo metodika. Buvo atnaujinta dalis bendrųjų gebėjimų testo bei vadovavimo gebėjimus vertinančių užduočių pagal kompetencijomis grįsto žmogiškųjų išteklių valdymo valstybės tarnyboje modelį.

Įgyvendinat ES struktūrinės paramos projektą „Valstybės tarnyboje būtinų kompetencijų analizė ir valstybės tarnautojų pareigybių aprašymų katalogas“ 2014 m. buvo parengtas ir išleistas leidinys valstybės tarnautojų kompetencijų modelio ir jo taikymo metodikos pagrindu. Šiame leidinyje aprašomas valstybės tarnautojų kompetencijos modelis, kurį planuojama įteisinti Lietuvos valstybės tarnyboje. Pagrindinis valstybės tarnautojų kompetencijų modelio ir jo taikymo metodikos tikslas – tobulinti valstybės tarnybos valdymą. Tikimasi, kad valstybės tarnautojų kompetencijų modelis sukurs galimybę kryptingai formuoti personalą taip, kad jis atitiktų pagrindines valstybės tarnybos vertybes, misiją ir funkcijas; užtikrins vientisą valstybės tarnybos žmogiškųjų išteklių valdymo sistemą, integruojant žmogiškųjų išteklių procesus – atranką, vertinimą, mokymą ir ugdymą, karjeros planavimą. 2014 m. taip pat buvo parengtas ir išleistas leidinys „Valstybės tarnautojų pareigybių aprašymų katalogas“. Šiuo leidiniu siekiama supažindinti su sukurtu Valstybės tarnautojų pareigybių aprašymų katalogu, kurį planuojama įteisinti Lietuvos valstybės tarnyboje. Pagrindinis Valstybės tarnautojų pareigybių aprašymų katalogo rengimo tikslas – tobulinti valstybės tarnybos valdymą. Tikimasi, kad standartizuotų pareigybių aprašymų funkcijų ir standartizuotų specialiųjų reikalavimų valstybės tarnautojams įteisinimas įneš daugiau skaidrumo valstybės tarnyboje, padės išvengti nepagrįstų ir nereikalingų reikalavimų nustatymo ir suteiks aiškumo tiek esamiems tarnautojams, tiek naujai atėjusiems dirbti valstybės tarnyboje.

Siekiant pagreitinti valstybės tarnybos valdymo, duomenų perdavimo, ataskaitų rengimo procesus ir sistemose kaupti aktualius duomenis apie valstybės tarnybą, užtikrinti, kad valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms būtų teikiama visa informacija, reikalinga valstybės tarnybos valdymo sprendimams priimti, planuoti ir kontroliuoti, 2014 m. toliau buvo įgyvendinamas ES struktūrinės paramos projektas „Valstybės tarnautojų registro ir Valstybės tarnybos valdymo informacinės sistemos modernizavimas“. Įgyvendinant projekto veiklas, numatoma sukurti ir įdiegti:

VATARAS ir VATIS programinę įrangą, kurios funkcionalumas užtikrins valstybės politikų, teisėjų, prokurorų, valstybės pareigūnų ir vidaus reikalų sistemos statutinių valstybės tarnautojų duomenų apie pareigybes ir asmenis tvarkymą, personalo administravimą (komandiruotės, atostogos, darbo apskaitos žiniaraštis ir kt.) bei jų tarnybinių pažymėjimų su atpažinimo elektroninėje erdvėje sertifikatu ir elektroninio parašo kvalifikuotu sertifikatu išdavimą; ES techninę paramą gaunančių institucijų pareigybėms nustatytų funkcijų sąsajų apskaičiavimo funkcionalumą; Valstybės tarnybos portalą, skirtą reprezentuoti valstybės tarnybą, vienoje vietoje sudaryti aiškia ir patogią elektroninę terpę aktualios ir statistinės informacijos apie valstybės tarnybą pateikimui, kandidatavimui į valstybės tarnybą, įstaigų vadovų ir asmenų, atsakingų už personalo tvarkymą, komunikavimui ir bendradarbiavimui.

2014 m. buvo vykdomos Valstybės tarnybos portalo sukūrimo ir įdiegimo bei VATARAS ir VATIS programinės įrangos, susijusios su valstybės politikų, teisėjų, prokurorų, valstybės pareigūnų ir vidaus reikalų sistemos statutinių valstybės tarnautojų duomenų tvarkymu, sukūrimo ir įdiegimo viešojo pirkimo procedūros.

2014 spalio 30 d. buvo sudaryta sutartis Nr. 27F11-141/INS-08 su UAB „Insoft“ dėl Valstybės tarnybos portalo sukūrimo ir įdiegimo paslaugų įsigijimo. 2014 lapkričio 13 d. buvo sudaryta sutartis Nr. 27F11-153/INS10 su UAB „Insoft“ dėl VATARAS ir VATIS programinės įrangos plėtros paslaugų įsigijimo.

2014 m. baigtas įgyvendinti projektas „Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų dirbančiųjų kvalifikacijos tobulinimas profesinės etikos srityje“. Projekto metu apmokyti 1709 asmenys, iš jų 1385 dalyvavo profesinės etikos valstybės tarnyboje mokymuose, 354 – specializuotos profesinės etikos valstybės tarnyboje mokymuose ir 52 asmenys dalyvavo mokymuose pagal principą „Mokyk mokytoją“.

2014 m. baigtas įgyvendinti ES struktūrinės paramos projektą „Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų personalo administravimo tarnybų veiklos tobulinimas“ ir buvo pasiektas pagrindinis projekto rezultatas – sukurta informacinių technologijų priemonė „Elektroninė asmens byla“.

Kiti darbai:

2014 m. vykdyta gerosios patirties sklaida, rengta ir viešai skelbia informacija apie valstybės tarnybą ir Valstybės tarnybos departamento veiklą:

Parengta kasmetinė ataskaita apie Valstybės tarnybos įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų taikymą ir įgyvendinimą pateikta Vyriausybei ir vidaus reikalų ministrui bei paskelbta Valstybės tarnybos departamento interneto svetainėje. Tiek politikai, tiek akademinė bendruomenė, tiek valstybės tarnautojus mokantys ekspertai apžvalgoje gali rasti jiems naudingos informacijos ir

apibendrintus duomenis apie žmogiškųjų išteklių valdymo procedūrų valstybės tarnyboje įgyvendinimą ir taikymą, kuri gali padėti priimant sprendimus teisėkūroje, pateikiant mokslines išvadas ir vertinimus pokyčių valdyme bei rengiant mokymų programas.

Valstybės tarnybos departamento interneto svetainėje patalpinta pagrindinė informacija apie Šiaurės-Baltijos šalių valstybės tarnautojų mobilumo ir tinklaveikos programą viešajam administravimui (toliau – Programa) ir jos gaires, informuojant, kad Programa skiria finansinę paramą valstybės tarnautojams bei kitiems viešojo sektoriaus darbuotojams, norintiems vykti į stažuotes, mokymus, trumpalaikius darbinis vizitus Šiaurės ir Baltijos šalyse arba vykdančioms bendradarbiavimo tinklų veiklą minėtame regione. Informacija apie galimybę teikti paraiškas dalyvauti programoje buvo išsiųsta įstaigoms. Kasmetinį Lietuvos Respublikos finansinį įnašą moka Valstybės tarnybos departamentas, o Departamento atstovas Programos valdymo grupės veikloje dalyvauja jau šešerius metus.

Valstybės tarnybos departamentas bendradarbiaudamas su Europos Komisija, Europos Išorės Veiksmų tarnyba, Užsienio reikalų ministerija 2014 m. kovo 27 d. organizavo Rytų partnerystės darbo grupės valstybės tarnybos klausimais susitikimą. Susitikime dalyvavo apie 50 valstybės tarnybos valdymo srityje dirbančių specialistų iš Gruzijos, Armėnijos, Azerbaidžano, Moldovos, Baltarusijos, Ukrainos, Lenkijos, Latvijos, Estijos ir Lietuvos. Renginio metu Valstybės tarnybos departamento atstovai pristatė Lietuvos valstybės tarnybos sistemą, naująją tarnautojų atrankos tvarką, Valstybės tarnybos valdymo informacinę sistemą, tarnautojų mokymo sistemą, taip pat aptartos kitos aktualios valstybės tarnybos valdymo temos. Rytų partnerystės darbo grupės valstybės tarnybos klausimais veikia jau trečius metus. Jos susitikimų metu aptarimai valdymo struktūrų tobulinimo, regionų valdymo, el. valdžios ir kiti klausimai. Susitikimai finansuojami Europos Sąjungos lėšomis.

Organizuoti bei koordinuoti 2 užsienio delegacijų vizitai. 2014 m. rugsėjo 12 d. Valstybės tarnybos departamente lankėsi grupė valstybės tarnautojų iš Gruzijos Vyriausybės kanceliarijos, Ministro pirmininko tarnybos bei Finansų ministerijos, o 2014 m. lapkričio 20 d. Valstybės tarnybos departamente lankėsi Kazachstano valstybės institucijų valstybės tarnautojų delegacija. Susitikimuose svečiams pristatyta Lietuvos valstybės tarnybos sistema, socialinės garantijos, atranka, darbo užmokestis bei valstybės tarnautojų mokymas.

Atnaujinta Valstybės tarnybos departamento interneto svetainės struktūra ir turinys, vadovaujantis Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybės institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašu. Atnaujinta interneto svetainėje paskelbta informacija, paskelbtos 87 Valstybės tarnybos departamento naujienos. Patalpinta susisteminta informacija apie Valstybės tarnybos įstatymo taikymą, kas mėnesį buvo atnaujinama informacija apie valstybės tarnautojų pareigybių

skaičiaus pokytį, parengti bei sausio ir liepos mėnesiais paskelbti Registro pusmetiniai suvestiniai duomenys apie valstybės tarnautojus.

Atlikti tyrimai ir apklauso:

Siekiant išsiaiškinti į Valstybės tarnybos departamentą dažniausiai besikreipiančių asmenų nuomonę apie aptarnavimą, atliktas Valstybės tarnybos departamento teikiamų paslaugų vertinimo kasmetinis tyrimas. 97,3 proc.³ Lietuvos valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose vadovaujančias funkcijas vykdantys asmenys bei personalo tvarkymo funkcijas vykdančių specialistai, Departamento veiklą pastaruosius 3 metus vertina teigiamai (labai gerai ir gerai).

Valstybės tarnybos departamentas analizuodamas patirtį valstybės tarnybos valdymo klausimais, 2014 m. atliko personalo administravimo funkcijas valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose vykdančių asmenų apklausą. 89,3 proc. respondentų sutiko ir visiškai sutiko, kad valstybės tarnybos valdymo informacinėje sistemoje sukurta nauja dalis „Prašymai į valstybės tarnautojo atrankas“ sumažina pretendentų prašymų administravimo našta. 81,0 proc. - pretendentų anglų, prancūzų ir vokiečių kalbų mokėjimo tikrinimas akredituotuose centruose leidžia profesionaliau ir objektyviau įvertinti pretendentų į valstybės tarnybą užsienio kalbų žinias. 78,4 proc. - įtvirtinta galimybė konkursą ar pakaitinio valstybės tarnautojo atranką organizuoti kelias dienas atrankos komisijai leidžia savo darbą atlikti kokybiškai. Dauguma - 69,5 proc. - respondentų teismine praktika, pateikta Valstybės tarnybos departamento internetiniame puslapyje, naudojasi periodiškai, skirtingu dažnumu (kartais): per savaitę ar mėnesį (31,0 proc.) arba rečiau nei kartą per mėnesį (38,5 proc.).

Siekiant išsiaiškinti asmenų, priimtų į valstybės tarnautojo pareigas po 2013 m. birželio 1 d., ir jų tiesioginių vadovų nuomonę dėl naujosios atrankos sistemos, atliktas tyrimas. Tyrimas parodė, kad 62 proc. asmenų naująją atrankos į valstybės tarnautojo pareigas sistemą vertina gerai arba labai gerai; atranką laimėjusių asmenų ir jų tiesioginių vadovų apklausa parodė, kad 81,6 proc. atvejų vadovai yra patenkinti naujai atrinktais valstybės tarnautojais. Teigiamai įvertintas atrankos administravimas elektroninėje erdvėje, užsienio kalbų tikrinimo kokybės užtikrinimas, bendrųjų ir vadovavimo gebėjimų tikrinimo turinys.

Tobulinta darbuotojų kvalifikacija:

³ Atkreiptinas dėmesys, jog siekiant kiek galima tikslesnių, t.y. realią situaciją atspindinčių duomenų, dėl VTD veiklos 2014 m., vykdant apklausą metodologiškai buvo papildytas apklausoje naudojamas instrumentarijus (klausimynas): tarp galimų klausimų atsakymo variantų įtrauktas atvejis „iki šiol dar nesikreipiau“ bei naujas klausimas, kuriuo norima nustatyti kokiais klausimais respondentai į VTD kreipiasi dažniausiai, o taip pat ir kontrolinis klausimas „Ar per pastarąjį mėnesį kreipėsi į VTD?“ – atsižvelgiant į tai, jog dabartinėmis sąlygomis pasirinkus optimaliausią tikimybinės apklausos strategiją (visi tikslinės grupės respondentai turi vienodas sąlygas dalyvauti apklausoje), kuomet galutinis tikslinės grupės respondento pasiekimas labiausiai yra apspręstas ir konkrečioje viešojo administravimo institucijoje ar įstaigoje esančių darbuotojų, ne vien tik VTD.

59 Valstybės tarnybos departamento tarnautojai ir darbuotojai tobulino kvalifikaciją įvairiuose mokymuose (daugiausiai finansuojamuose ES lėšomis).

Stiprinta metodinio vadovavimo funkcija:

2014 m. suorganizuota 12 metodinių konsultacijų valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose Valstybės tarnybos įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų taikymo klausimais. Metodinėse konsultacijose dažniausiai dalyvavo personalo administravimo (tvarkymo) funkcijas atliekantys specialistai iš tame regione esančių įstaigų.

Patobulintos valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo rekomendacijas: parengti paaiškinimai dėl tarnybinės veiklos vertinimo metu nustatomų einamųjų metų užduočių ir jų vertinimo rodiklių nustatymo.

2014 m. organizuotos 3 praktinės konsultacijos Valstybės tarnybos departamente, kurių metu Valstybės tarnautojų registro tvarkytojai buvo supažindinti su šio registro tvarkymo programos funkcionalumu bei aiškintasi, kaip spręsti problemas, iškylančias dirbant su modernizuota sistema.

01.07. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Vertinimo kriterijaus kodas	Programos, tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir masto vienetai	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymo procentas
	1-asis tikslas: dalyvauti formuojant visuomenės poreikius atitinkančią, atsakingą ir atskaitingą už veiklos rezultatus, diegiančią naujoves, lanksčią, skaidrią ir konkurencingą valstybės tarnybą			
R-01-01-01-01	Viešojo valdymo institucijų, taikančių kompetencijų modelį, procentas	1,6	2,4	150 ⁴
R-01-01-01-02	Respondentų, vertinančių Valstybės tarnybos departamento darbą teigiamai, dalis, proc.	95	97,3	102 ⁵
	1-ojo tikslo 1-asis uždavinys: užtikrinti Valstybės tarnybos įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų įgyvendinimą			

⁴ Vertinimo kriterijus viršytas dėl padidėjusio įstaigų susidomėjimo kompetencijų modelio taikymo galimybėmis. Nustatyta, kad valstybės tarnautojų kompetencijų modelius žmogiškųjų išteklių valdyme taiko 12 įstaigų: Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė, Lietuvos statistikos departamentas, Kauno teritorinė ligonių kasa, Panevėžio teritorinė ligonių kasa, Klaipėdos teritorinė ligonių kasa, Vilniaus visuomeninės sveikatos centras, Lietuvos muitinė, Vilniaus teritorinė ligonių kasa, Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Šiaulių teritorinė ligonių kasa, Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija, Transporto investicijų direkcija.

⁵ Žr. 22 p. 3 išnašą.

P-01-01-01-01-01	Atliktų planinių kontrolinių patikrinimų valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose, skaičius	12	12	100
P-01-01-01-01-02	Dalyvautų konkursų į valstybės tarnautojo pareigas komisijų darbe stebėtojo / komisijos nario teisėmis, skaičius	12	12	100
P-01-07-01-01-03	Suorganizuota metodinių konsultacijų Valstybės tarnybos įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų taikymo klausimais, skaičius	12	12	100
P-01-07-01-01-04	Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų dirbantieji, patobulinę kompetencijas profesinės etikos srityje, skaičius	50	52	104
P-01-07-01-01-05	Elektroniniai pirkimai (iš visų skelbiamų pirkimų) valstybės tarnybos departamente sudarys ne mažiau kaip, procentas	90	100	111 ⁶
P-01-07-01-01-06	Sukurta pažangių Valstybės tarnybos departamento personalo valdymo priemonių, skaičius	1	1	100

01.07. PROGRAMOS ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, tūkst. Lt	Panaudoti asignavimai, tūkst. Lt	Asignavimų panaudojimas, proc.
Iš viso asignavimų programai	3719,0	3658,6	98,4
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:			
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas:	3719,0	3658,6	98,4
iš jo:			
1.1. bendrojo finansavimo lėšos			
1.2. ES ir kitos tarptautinės paramos lėšos			
1.3. specialiųjų programų lėšos ir pajamų įmokos	5,0	2,5	50,0
1.4. valstybės biudžeto lėšos	3714,0	3656,1	98,4
2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)			

III SKYRIUS TARPINSTITUCINIŲ VEIKLOS PLANŲ ĮGYVENDINIMAS

Valstybės tarnybos departamentas 2014 metais pagal kompetenciją dalyvavo įgyvendinant šiuos tarpinstitucinius veiklos planus (veiklos planus) bei programas:

⁶ Elektroniniai pirkimai, iš visų skelbiamų pirkimų, sudarė 100 proc. Pirkimai buvo atlikti per CVP IS ir CPO.lt.

1. Viešojo valdymo tobulinimo 2012–2020 metų programos įgyvendinimo 2013–2015 metų veiksmų planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2013 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr.1V-438 „Dėl Viešojo valdymo tobulinimo 2012–2020 metų programos įgyvendinimo 2013–2015 metų veiksmų plano patvirtinimo“ (žr. *Pirmąjį skirsnį „Veiklos prioritetų įgyvendinimas“*).

2. 2014–2020 metų Nacionalinės pažangos programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1482 „Dėl 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos patvirtinimo“ (žr. *Pirmąjį skirsnį „Veiklos prioritetų įgyvendinimas“*).

3. Lietuvos Respublikos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai 2013 metais tarpinstitucinį 2014 metų veiklos planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. spalio 16 d. nutarimu Nr. 1277 „Dėl Lietuvos Respublikos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai 2013 metais tarpinstitucinio 2013–2014 metų veiklos plano patvirtinimo“ (kodas 02);

Įvykdyta. Valstybės tarnybos departamentas bendradarbiaudamas su Europos Komisija, Europos Išorės Veiksmų tarnyba, Užsienio reikalų ministerija 2014 m. kovo 27 d. surengė Rytų partnerystės darbo grupės valstybės tarnybos klausimais susitikimą.

IV SKYRIUS INFORMACIJA VYRIAUSYBĖS 2014 METŲ VEIKLOS ATASKAITAI

Pagrindiniai pasiekimai

2014 m. buvo parengtas Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projektas. Projekte esminiai pakeitimai siūlomi valstybės tarnautojams keliamų reikalavimų, veiklos vertinimo, karjeros, darbo apmokėjimo, skatinimo, mokymo, vadovų pareigas einančių valstybės tarnautojų tarnybos reguliavimo srityse. Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimais siekiama kelių pagrindinių tikslų: įtvirtinti priemones, kurios padidins skaidrumą priimant į valstybės tarnybą ir darant karjerą valstybės tarnyboje, stiprinti vadovų lyderystės ir vadybinius gebėjimus, pakeisti neefektyvią darbo apmokėjimo ir skatinimo sistemas, revizuoti 10 metų galiojančią reguliavimą jį supaprastinant, atsisakant nereikalingų ribojimų ir procedūrų.

Tarnautojams keliamų gebėjimų srityje siūloma remtis valstybės tarnybai būtinų kompetencijų modeliu ir tipinių reikalavimų sistema. Siūloma reikalavimų valstybės tarnautojams sistema turėtų užtikrinti, kad reikalavimai valstybės tarnautojams taptų standartizuoti, nebūtų nepagrįstai ribojamas pateikimas į valstybės tarnautojo pareigas, norintys dirbti valstybės tarnyboje asmenys aiškiai žinotų, kokie gebėjimai ir įgūdžiai reikalingi norint eiti tam tikras pareigas visose įstaigose, kokių gebėjimų ir įgūdžių reikia karjerai valstybės tarnyboje.

Siekiant efektyvesnio valstybės įstaigų darbo, būtina stiprinti šių įstaigos vadovų grandį ir atitinkamai keisti jų atrankos, veiklos vertinimo, kompetencijų ugdymo reguliavimą.

Įstatymo projekte siūlomais pokyčiais siekiama sukurti skaidresnę darbo užmokesčio sistemą: atsisakyti kritikuojamų priedų už kvalifikacinę klasę, priemokų už padidėjusį darbo krūvį ir papildomas užduotis, „kalėdinių“ ir kitų proginių premijų. Dabar dalies tarnautojų net 70 proc. ir daugiau atlyginimo gali sudaryti įvairūs priedai ir priemokos, kas kelia visuomenės abejonių dėl jų pagrįstumo.

Nuo 2013 m. birželio 1 d. įsigaliojo iš dalies centralizuota valstybės tarnautojų atranka, kuri susideda iš dviejų etapų: I etapas Valstybės tarnybos departamente bendrųjų gebėjimų testas ir vadovavimo gebėjimo vertinimas interviu metu pretendams į vadovaujančias pareigas, II etapas – konkursas įstaigoje (pokalbis ir (ar) praktinė užduotis).

2014 m. Valstybės tarnybos departamente 7621 asmenų tikrinosi bendruosius gebėjimus, t. y. laikė bendrųjų gebėjimų testą – iš jų 5791 asmenys (76 proc.) jį išlaikė. Per minėtą laikotarpį buvo atlikta 585 bendrųjų gebėjimų testavimo sesijų, iš jų 196 (33 proc.) vyko Klaipėdos, Kauno, Šiaulių, Panevėžio apskrityse. Tokiu būdu buvo sudarytos sąlygos pretendams, gyvenantiems skirtinguose Lietuvos miestuose, patikrinti savo tinkamumą valstybės tarnybai t. y. išlaikyti bendrųjų gebėjimų testą, kuo arčiau gyvenamosios vietos.

Minėtu laikotarpiu 462 pretendantai į vadovaujančias pareigas tikrinosi vadovavimo gebėjimus Valstybės tarnybos departamente: patikrinta 154 pretendentų aukščiausio lygio vadovavimo gebėjimai, iš jų 127 (82 proc.) gebėjimai įvertinti teigiamai ir 308 pretendentų padalinio lygmens vadovavimo gebėjimai, iš jų 205 (66,6 proc.) šie gebėjimai įvertinti teigiamai. Iš viso 332 pretendentų vadovavimo gebėjimai (71,8 proc.) buvo įvertinti teigiamai.

2014 m. birželio 16 d. pakeitus Užsienio kalbų mokėjimo tikrinimo priimant į valstybės tarnautojo pareigas taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2013 m. gegužės 21 d. įsakymu Nr. 1V-447 „Dėl Užsienio kalbų mokėjimo tikrinimo priimant į valstybės tarnautojo pareigas taisyklių patvirtinimo“ įteisinta galimybė pretendams į valstybės tarnautojo pareigas nemokamai patikrinti užsienio kalbų (anglų, prancūzų, vokiečių) mokėjimą Valstybės tarnybos departamente. Per 2014 m. užsienio kalbos mokėjimo lygis patikrintas 257 asmenims.

Naujoji valstybės tarnautojų atrankos sistema įstaigoms užtikrina didesnes pretendentų eiti valstybės tarnautojų pareigas pasirinkimo galimybes. 2014 m. konkursuose ar pakaitinio valstybės tarnautojo atrankose vidutiniškai dalyvavo 8,8 pretendantai, atitinkantys bendruosius, pareigybės aprašyme nustatytus specialiuosius reikalavimus bei išlaikę bendrųjų gebėjimų testą.

2014 m. Valstybės tarnybos departamento atlikta asmenų, priimtų į valstybės tarnautojo pareigas įsigaliojus naujai atrankos sistemai (po 2013 m. birželio 1 d.), apklausa parodė, kad 62 proc. asmenų naująją atrankos į valstybės tarnautojo pareigas sistemą vertina gerai arba labai gerai; atranką laimėjusių asmenų ir jų tiesioginių vadovų apklausa parodė, kad 81,6 proc. atvejų vadovai yra patenkinti naujai atrinktais valstybės tarnautojais. Teigiamai įvertintas atrankos administravimas

elektroninėje erdvėje, užsienio kalbų tikrinimo kokybės užtikrinimas, bendrųjų ir vadovavimo gebėjimų tikrinimo turinys.

Probleminės sritys – tolesni darbai:

„Lietuva 2030“ Pažangos ataskaitoje (2014 m. gruodžio 2 d.) nurodoma, kad „Lietuvos valstybės tarnyba vis dar per daug orientuota į veiklos procesus, trūksta vieningos reikalavimų valstybės tarnautojų žinioms, įgūdžiams ir gebėjimams sistemos, stokojama lankstumo karjeros planavimo, darbo užmokesčio, motyvavimo, tarnybinės veiklos vertinimo, mokymo ir kt. srityse. 2009 m. EBPO/SIGMA ataskaitoje pagal Lietuvos valstybės tarnybos atitiktį Europos viešojo administravimo principams buvo nustatyta žemiausia atitiktis aukštesniosios valstybės tarnybos srityje, nepakankama atitiktis veiklos vertinimo ir darbo užmokesčio bei motyvavimo srityse. Remiantis 2013 m. Viešojo sektoriaus inovacijų švieslenteje Lietuvos situacija pagal 13 iš 22 rodiklių buvo įvertinta žemiau ES vidurkio, tarp jų – administraciniai gebėjimai, vadovų įsitraukimas į inovacijas, įstaigų, įdiegusių inovacijas, dalis. Esama darbo užmokesčio sistema neskatina valstybės tarnybai keliamų efektyvumo reikalavimų, kadangi iškreipia darbo apmokėjimą pagal pareigybių hierarchiją, nepajėgia konkuruoti darbo rinkoje ir yra neadekvati atliekamai veiklai bei atsakomybei. Stebima vadovų lyderystės stoka daro įtaką institucijų nepakankamai sąveikai su suinteresuotomis grupėmis. Šie esamos sistemos trūkumai nemaža dalimi lemia palyginti žemą valstybės tarnybos konkurencingumą su privačiu sektoriumi ir daro valstybės tarnybą nepatrauklią kvalifikuotiems specialistams. Siekiant spręsti šias problemas, valstybinei tarnybai būtini neatidėliotini pokyčiai“.

Tobulinant valstybės tarnybos valdymą, planuojama įdiegti kompetencijomis grįsto valstybės tarnybos žmogiškųjų išteklių valdymo modelį valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose. Tikimasi, kad valstybės tarnautojų kompetencijų modelis sukurs galimybę kryptingai formuoti personalą taip, kad jis atitiktų pagrindines valstybės tarnybos vertybes, misiją ir funkcijas bei užtikrins vientisą valstybės tarnybos žmogiškųjų išteklių valdymo sistemą, integruojant žmogiškųjų išteklių procesus – atranką, vertinimą, mokymą ir ugdymą, karjeros planavimą.

V SKYRIUS PLANUOJAMI 2015 METŲ PRIORITETAI

2015 m. numatoma:

- toliau modernizuoti valstybės tarnybą siekiant lyderystės ir vadovavimo kompetencijų problemų sprendimo, skaidresnio, paprastesnio ir mažiau administracinių sąnaudų reikalaujančio valstybės tarnybos teisinio reguliavimo, kompetencijomis grįsto žmogiškųjų išteklių valdymo įdiegimo.
- sudaryti sąlygas įstaigų vadovų ir valstybės tarnautojų, atsakingų už personalo tvarkymą, tarpinstituciniam bendradarbiavimui, sukuriant jų informavimo ir komunikavimo interaktyvią terpę (portalą).

Valstybės tarnybos departamento direktorius

Osvaldas Šarmavičius